

ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမ်းတံာ်အတၢ်ကတိၤလီၤဆူ ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမျၢၢ် ဖဲကညီနံၣ်ထီၣ်သီ သလုၤ ၁ သီ ၂၇၄၉ နံၣ်

ဖဲလၢကညီနံၣ်ထီၣ်သီအံၤပဲလၢအမ့ၢ်ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမ်းတံာ်ဆူၤလီၤပတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါလၢ “မ်ကညီဖိကိးဂၤယုာ်ဒီး ပဲကညီပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖၣ်က အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ပှၤဒုၣ်ပှၤဒါမၤန့ၢ်အိၣ်ကဲကိးဒဲကိးဂၤ” န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ပှၤကလုာ်ဂၤတဖၣ်အိၣ်ဒီး အနံၣ်သီလၢသီဒုၣ်စုာ်စုာ်အသိး, ပဲကညီစ့ၢ်ကိးပအိၣ်ဒီး ပနံၣ်ထီၣ်သီအမ့ၢ်နံၣ်လုာ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်လၢ ပကသ့ၣ်နီၣ်မၤလၢကပီၤအီၤန့ၣ်လီၤ. ဂိၤပှၤလၢပျၢၤတဖၣ်ဒ်အတၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ဝဲအသိးကိးနံၣ်ဒဲးလၢနံၣ်သီလၢသီအံၤ, မၤဘူၣ်မၤဘါ, ပှၤခိၣ်လုာ်ထံသ့ၣ်ဖဲ သးညီဝဲဒ်, ဘဉ်ဆၢကညီနံၣ်ထီၣ်သီအံၤဘဉ်တၢ်ဟံပနီၣ်က့ၤအီၤလၢထံကီၢ် (ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်) ဖဲ ၁၉၃၈ နံၣ်, ဒီး ကညီနံၣ်ထီၣ်သီဘဉ်တၢ်မၤလၢကပီၤအီၤအဆိကတၢ်တဘျီဖဲ ၁၉၃၉ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီအနံၣ်အလၢတဖၣ်ဘဉ်တၢ်ဒူးအီၤဒ်လၢမူခိၣ်လဲၤတရံးဟီၣ်ခိၣ်အယီ, ပနံၣ်ထီၣ်သီအံၤ တဘျီဘျီလီၤဘဉ်ဝဲလၢလၢဒ်စ့ဘၢဒီးတဘျီဘျီလီၤဘဉ်ဝဲလၢလၢယန့ၢ်အါရံၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကဝီၤပှၤမၤလၢကပီၤကညီနံၣ်ထီၣ်သီအဆိကတၢ်မ့ၢ်ဝဲဖဲ ၁၉၇၅ နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီနံၣ်ထီၣ်သီအံၤအိၣ်ဒီး အကံၢ်အစီအလုာ်အပှၤလၢ ပသးပှၤနီၣ်တသ့ဒီး ဘဉ်တၢ်ဟံလုာ်ဟံပှၤသ့ၣ်နီၣ်အီၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ -

(၁) တၢ်ဟံဒိၣ်ဟံကဲက့ၤပတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ ဒ်ပမ့ၢ်ပှၤတကလုာ်အသိး ပတၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအအိၣ်ယုာ်ပနံၣ်သီလၢသီအံၤန့ၣ်ပကဘဉ်ပၤယုာ်အီၤယံးယံးလီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘဉ်ဒီး ပတၢ်ဆဲး တၢ်လၢကကဲထီၣ်ပှၤဂၤအတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, မ့တမ့ၢ်ဘဉ်ဒီး ပှၤဂၤအတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ မ့ၢ်လုာ်ဘၢပှၤခဲလၢာ်န့ၣ်ပတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, ဒီးလၢခံ ကတၢ်ပပှၤကလုာ်ကလီၤမၢ်ကွံာ်လီၤ. ပမ့ၢ်ပှၤလၢပျၢၤတဖၣ်ဟ့ၣ်ဒုးပလီၢ်ဝဲဖိလံၤတဖၣ်ဒ်အံၤ -

- ချၢၣ်ဒိၣ်လၢယိၣ်ဝဲဟဲဟး
- ယီဒိၣ်လၢကိၤဝဲဟဲဟး
- ဘံထီၣ်သ့ၣ်ဖိသ့ၣ်လီၤယး
- ဘံထီၣ်ဝဲဖိဝဲလီၤယး
- ပလီၢ်နသးဒိၣ်တခွါ
- ချၢၣ်ကဘံသံဘဉ်ဖုးနၤ.....န့ၣ်လီၤ.

(၂) ပကဘဉ်သ့ၣ်နီၣ်မၤလိက့ၤ ပမ့ၢ်ပှၤလၢပျၢၤတဖၣ်အတၢ်ရူၤတၢ်နဲၤ, တၢ်ဒိကန့ၣ်ယုးယိၣ်ဟံကဲ, တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံာ်ဒီးတၢ်ယုာ်ဖိးတဖၣ်, လီၤဆီဒ်တၢ်ဖဲပမ့ၢ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ, ယုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးအိၣ်တမ့ၢ်လၢတခိထံတခိကီၢ်အဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ပှၤမၤဒိဝဲလၢထါဒ်အံၤ

- ပမ့ၢ်လၢပျၢၤပမ့ၢ်ရူၤ
- ပပှၤလၢပျၢၤပပှၤရူၤ
- အိၣ်မ့ၢ်ဆ့ၣ်နီၣ်အခိၣ်ယု
- အိၣ်ထံဆ့ၣ်နီၣ်အခိၣ်ယု
- ဂဲၤကလံာ်ကထီၣ်ဆ့ၣ်သ့
- ကတြၢၣ်ဒ်ကျုးမိၢ်ပှၤယုာ်.....န့ၣ်လီၤ.

ထိုအခါ ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲပမံၤ ပပုၤလၢပျၢၤတဖၣ် အတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံၣ်တၢ်ယုၤတၢ်ဖိးလၢအတၢ် အိၣ် မူအပူၤလီၤ. လၢပမံၤပပုၤတဖၣ်အိၣ်ဒီး အရူၢ်အသးဒ်အံၤအယံၤ, “ကတြၢၣ်ဒ်ကျူးမိၢ်ပုၤယုၤ” ဒ်ပ စံးတၢ်အသိးအသူးအသ့ၣ်ယံၤလၢတဖၣ်ကအိၣ်ဖျါဝဲ လၢဟီၣ်ခိၣ်အမဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ပ ဝဲပုၤ ဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲအိၣ်ဆိးလၢ ဒဲကဝီၤပူၤမ့ၢ်မဆါတနံၤ အံၤတဖၣ်အမူအဒါလၢပက ဘၣ် ဟ်သ့ၣ်ဟ် သးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အဲၣ်ပုၤကလုၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ပၤယၢ်လုၢ်လၢ်ထူၤသန့တဖၣ်အံၤဒီး အိၣ်မူထွဲအံၤအ ယံ, တမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးလၢ ပကဘၣ်သးဟ့ၣ်ပုၤကလုၢ်ဂၤအိၣ်ဆိးလၢ ပသိးပကျါတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ် အဲၣ် တၢ်ကွံၣ်, တၢ်ယုၤတၢ်ဖိးလၢပသိးပကျါန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲကညီအရူၢ် အသးဖးဒိၣ်တမံၤလၢ ကဘၣ်ဖျါ ယံဖျါလၢ ဝဲလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘ့ၣ်အမဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂုၤတၢ်ဂၤလၢပအဲၣ်ဒီး ဒုးသ့ၣ်ညါ ဘၣ်ပပုၤက မျၢၢ်အိၣ် ဆိးလၢဒဲကဝီၤပူၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ- လၢပဒဲကဝီၤပူၤန့ၣ်, လၢညါအိၣ်ဒုၣ်ထဲကညီဖိလီၤ. ဘၣ် ဆၢဆါ ကတီၢ်ခဲအံၤလၢထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်, သုးပဒိၣ်အတၢ် ဆိၣ်သနံး အယံ, ကလုၢ်ဒုၣ်ထံၣ်ကီၢ်ဖိ လၢ ဘၣ်တူၢ်တၢ်ဆိၣ်သနံးဒ်သိးဒီး ပဝဲတဖၣ်ဘၣ်ယုၤပူၤဖျဲး အသးဒီး ဟဲအိၣ်ဆိးကဒုစ့ၢ်ကိးလၢဒဲကဝီၤ ပူၤဒ်သိးပဝဲန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အယံ, ပုၤအါဖုအါကလုၢ်လၢအတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤ, တၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်, ကျိၣ် ဒီးလုၢ် လၢ်ထူၤသန့လီၤဆီတဖၣ်ဘၣ်အိၣ်မူသကိးဝဲအယံ, တၢ်ဘၣ်ကံၣ်ဂုၢ်, တၢ်ကီၤတၢ်ခဲတဖၣ် အါထီၣ်စ့ၢ် ကိးလီၤ. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ပအိၣ်မူခိဖျိဟံၣ်ကစၢ်အတၢ်နၢ်ပၤပုၤလၢပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ဒုးယၢ်အဖိခိၣ်, ဒီး လၢ ထံၣ်ကီၢ်, တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါကရၢ, နီၢ်တဂၤအတၢ်ဟ့ၣ်မၤဘျုးလုၢ်အိၣ်ပုၤအယံ, အလီၢ်အိၣ်ဒိၣ်မး လၢပ ကဘၣ်သ့ၣ်ညါအိၣ်မူပဲၤဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါ, တၢ်သးဆးန့ၣ်လီၤ. လၢဟီၣ်ချၢ, ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ် ခဲလၢ အိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကပၤဆုၤလီၤအသးဒုၣ်ဝဲန့ၣ်, အိၣ်ဒုၣ်ထဲပဝဲကညီတဖုအယံ, ဒ်သိးပက ပၤယၢ်ကျၢၤပတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အံၤအဂီၢ် အလီၢ်အိၣ်လၢ ပကဘၣ်သ့ၣ်ဆးသးဆးအါန့ၢ်ပုၤဘၣ်ကီၤ ဘၣ်ခဲအဂုၤအဂၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤလၢခံ ပအဲၣ်ဒီးစံးဒ်အံၤလီၤ. ပဘၣ်တၢ်ဆိၣ်သနံးပုၤအါမးလၢကျဲအါဘိလီၤ. ဒ် သိးပအိၣ်ဂၢ်ကျၢၤကသ့အဂီၢ်တၢ်အကါဒိၣ်ကတၢ်မ့ၢ် ပကဘၣ်အိၣ်မူသကိးလၢတၢ်ယုၤတၢ်ဖိးဒီး တၢ် သ့ၣ်တီၤသးရၢန့ၣ်လီၤ. ပစံးဘျုးဘၣ်စ့ၢ်ကိး ဟံၣ်ကစၢ်ထံၣ်ကီၢ်လၢအတူၢ်လိာ်ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်အိၣ်ကဒုဒီး ပုၤလၢအဟ့ၣ်မၤဘျုးလုၢ်အိၣ်ပုၤတဖၣ်, ဒီး ပဆၢဂုၤဆၢဝါထုကဖၣ်လၢ ဒဲကဝီၤဖိခဲလၢၢ် ကအိၣ် ဆူၣ်အိၣ်ချ့မၤန့ၢ်အိၣ်ကဲပူၤဒုၣ်ပူၤဒါဒီး သ့ၣ်ဖုံသးညီကိးဒံကိးဂၤလၢနံၣ်သီလၢသီအံၤန့ၣ်လီၤ.

မ် ၂၇၄၉ ကညီနံၣ်ထီၣ်သီကဟဲစိၢ်န့ၢ်သုဝဲကိးဂၤလၢ တၢ်သ့ၣ်သးဒုအလၢ အပုၤတက့ၢ်.

ကညီဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲကမံးတံၢ်
မံၢ်ဆိး
မုၢ်နံၤ - ၁၆/၁၂/၂၀၀၉